

Agendanr.: 7
Voorstelnr.: RB2019012
Onderwerp: begroting 2019 Veilig Thuis
Programma: Sociale samenhang

Reden van agendering: ter besluitvorming

Aan de Raad,

Heerhugowaard, 5 februari 2019

Voorstel / besluit:

1. Akkoord te gaan met de verhoging van de bijdrage aan Veilig Thuis met een bedrag van € 404.156 incidenteel in 2019 en € 310.071 structureel vanaf 2020
2. Alleen tot volledige uitkering over te gaan als monitoring uitwijst dat het aantal meldingen, adviezen en onderzoeken in lijn is met de aannames in de begroting.
3. De ongedekte effecten voor 2019 te bestemmen uit het rekeningresultaat 2018 en wanneer daar niet voldoende ruimte voor blijkt, de overige kosten mee te nemen in de 1^e Burap 2019
4. De structurele effecten vanaf 2020 mee te nemen in de Voorjaarsnota 2019

1. Inleiding

De GGD vraagt voor 2019 voor de uitvoering van Veilig Thuis fors meer middelen dan in voorgaande jaren. Naast de doorlopende verbeteringen die nodig zijn om de wachtlijsten weg te werken en te houden zijn er ook nieuwe ontwikkelingen. Veilig Thuis moet werken met een nieuw handelingsprotocol, krijgt extra wettelijke taken en zal meer meldingen krijgen vanwege de aangescherpte Wet verplichte meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld. Hierover is meer te lezen in de bijgaande begrotingsstukken van Veilig Thuis.

Voor de uitvoering van Veilig Thuis in 2019 verwacht de GGD € 9.443.808 nodig te hebben (€ 8.163.808 euro structureel en € 1.280.000 incidenteel). De 'basisbegroting' van Veilig Thuis bedroeg € 3 miljoen bij de start in 2015. Tussentijds is dit verhoogd naar € 4 miljoen en uiteindelijk naar € 5,1 miljoen in 2018. Het bedrag van € 9.443.808 betekent volgens de huidige verdeelsleutel een bedrag van € 694.158 voor de gemeente Heerhugowaard voor 2019.

Er is echter tevens afgesproken de huidige verdeelsleutel dit jaar aan te gaan passen en deze met terugwerkende kracht met elkaar te gaan verrekenen. Dit kan de bijdrage die van Heerhugowaard wordt gevraagd nog aanmerkelijk verhogen.

De gemeenten ontvingen deze begroting voor 2019 pas half december 2018. Het kostte veel tijd voor de GGD om in te schatten wat de extra taken zouden betekenen, met hoeveel meldingen extra er rekening gehouden moet worden en welk geldbedrag daarvoor nodig is. In de begroting is te lezen dat niet bestede middelen teruggaan naar de gemeenten.

Er heeft bovenregionaal bestuurlijke afstemming over deze begroting plaatsgevonden. Alle gemeenten hebben een afzonderlijke dienstverleningsovereenkomst met Veilig Thuis, maar de gemeenten zijn van elkaar afhankelijk in de besluitvorming rond Veilig Thuis. Als er een gemeente besluit minder aan Veilig Thuis te willen betalen dan de rest, dan ontstaat een scheve verhouding. Veilig Thuis is vanwege de aard van de problematiek ook niet zo ingericht dat zij dan voor deze gemeente minder diensten kan verlenen.

Inhoudelijk zijn er positieve ontwikkelingen rond Veilig Thuis te zien. Het verscherpte toezicht dat van 1 april 2018 tot 15 januari 2019 duurde, is opgeheven. Door het verscherpte toezicht zijn er veel veranderingen in gang gezet. Die zorgen ervoor dat de organisatie beter draait dan begin 2018. De werkprocessen zijn beter op orde, er is betere begeleiding op de werkvloer en de sfeer is verbeterd, wat de inhoud van het vaak heftige werk allemaal ten goede komt. De samenwerking met de lokale teams kan nog beter, hiervoor is door geplande bijeenkomsten al een aanzet gedaan. Veilig Thuis gaat door met het doorlichten van haar werkprocessen. Ook is Veilig Thuis bezig meer grip op de cijfers te krijgen zodat ze beter kunnen gaan voorspellen welke pieken en dalen ze kunnen verwachten in het werk, zodat de organisatie daar nog beter op kan worden ingericht. Veilig Thuis is bezig een flexibele en toekomstbestendige organisatie te worden.

Afgesproken is dat gemeenten begin 2019 samen met Veilig Thuis in gesprek willen met de politie over het aantal en de aard van de meldingen die zij als grootste melder bij Veilig Thuis doen.

Achtergrond

Veilig Thuis is een belangrijke schakel in de keten rond aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Meldingen worden door Veilig Thuis ontvangen en onderzocht alvorens die naar ketenpartners worden uitgezet voor het bieden van hulpverlening.

Daarnaast gaan gemeenten en het Rijk samen de strijd aan tegen geweld en kindermishandeling in het meerjarenprogramma 'Geweld hoort nergens thuis', waarbij nadruk ligt op samenwerking tussen gemeenten, uitvoeringsorganisaties en professionals in de regio. Dit project is in de regio Alkmaar onlangs van start gegaan met gelden van het Rijk. De inhoudelijke ambities uit het programmaplan en 'dat wat werkt' moeten op regionale schaal worden georganiseerd en duurzaam worden geborgd.

2. Beoogd effect

Met het voorstel het volledig gevraagde bedrag in de begroting vrij te maken, maar pas tot uitbetaling over te gaan als blijkt dat de in de begroting genoemde ontwikkelingen daadwerkelijk plaatsvinden, verwachten de gemeenten het volgende te bereiken:

- Veilig Thuis krijgt financiële ruimte om haar belangrijke, deels nieuwe taken op een zo goed mogelijke manier uit te voeren, met als doel het bestrijden van kindermishandeling en huiselijk geweld
- De gemeenten behouden grip op de uitgaven van deze middelen, door ze pas uit te geven als ze daadwerkelijk nodig blijken en daar zelf actief op toe te zien

3. Argumenten

3.1. Met de keuze het volledige gevraagde bedrag voor Veilig Thuis vrij te maken in de begroting, ontstaat er financiële ruimte voor Veilig Thuis.

Bestuurlijk wordt het belang van deze organisatie onderkend. Er moet ruimte zijn om het werk goed te doen. Er moet voorkomen worden dat er weer verscherpt toezicht door de Inspectie nodig is. En daarbij moet voorkomen worden dat er tussentijds extra bijstellingen van de begroting gevraagd worden, zoals afgelopen jaren is gebeurd.

3.2. De gemeenten houden grip op de daadwerkelijke besteding van de middelen door het bedrag niet zonder meer uit te keren.

Er wordt veel meer gevraagd voor de kosten van Veilig Thuis dan in de jaren hiervoor. Het is niet zeker dat de aannames die in de begroting staan zich daadwerkelijk gaan voordoen. Er wordt gerekend met zowel een autonome stijging van het aantal meldingen als een stijging van het aantal meldingen vanwege de verscherpte meldcode. Daarom is besloten de bedragen pas uit te keren als monitoring uitwijst dat de aannames zich in de praktijk voordoen.

Het College heeft de Bovenregionale Stuurgroep Specialistische Jeugdhulp gemandateerd om namens de 18 gemeenten met de GGD afspraken te maken over het aanleveren van monitorgegevens (zoals aantal meldingen, adviezen en onderzoeken, ziekteverzuim en personeelsbestand) en over de manier waarop de bevoorschotting wordt aangepast na de monitormomenten. Ook zal de stuurgroep er bij Veilig Thuis op aandringen te komen tot een integrale kostprijs voor de producten van Veilig Thuis.

Per kwartaal worden de rapportages bekeken en per kwartaal wordt een besluit over het voorschot genomen door de Stuurgroep. De Stuurgroep kan enkel besluiten dat het bedrag naar

beneden wordt bijgesteld. Het budgetplafond is het bedrag dat gevraagd wordt in de begroting 2019 en wat gemeenten hebben gereserveerd. De Stuurgroep is een bestuurlijk afstemmingsoverleg van de 18 gemeenten in Noord-Holland Noord; vanuit iedere subregio hebben twee bestuurders zitting in de Stuurgroep. Wethouder Does is namens de regio Alkmaar lid van deze Stuurgroep, samen wethouder De Haan uit Castricum.

3.3 De kosten die dit jaar voor Veilig Thuis gemaakt moeten worden, kunnen wellicht deels gedekt worden uit het rekeningresultaat 2018. De overige kosten worden meegenomen in de Burap 2019

Met name voor de incidentele kosten kan gekeken worden of die hierin meegenomen kunnen worden. De overige kosten worden opgenomen in de Burap

3.4. De GGD verwacht een groot deel van de verhoogde kosten ook in de jaren na 2019 nodig te hebben. Daarom stellen we voor het gevraagd structurele bedrag in onze begroting voor Veilig Thuis te reserveren door het op te nemen in de Voorjaarsnota.

4. Kanttekeningen

Bestuurlijk is geconcludeerd dat het moeilijk te beoordelen is of deze begroting, die veel hoger is dan die van 2018, realistisch is. Er worden namelijk aannames gedaan die vooraf niet of nauwelijks te controleren zijn. In de begroting is te zien dat de GGD wil voorkomen dat in het jaar zelf, net zoals in 2018, om meer geld gevraagd moet worden. Dat dit alsnog zal moeten, wordt overigens ook niet uitgesloten (zie pagina 3 van de financiële begroting).

Het is niet zeker dat het aantal adviezen en meldingen met de aantallen stijgen die in de begroting zijn weergegeven. Daarom hebben de 18 samenwerkende gemeenten ervoor gekozen het advies aan hun gemeenteraden voor te leggen de gevraagde middelen voor 2019 in de (bijgestelde) gemeentelijke begroting voor 2019 op te gaan nemen, maar de gevraagde middelen pas uit te keren als uit de cijfers blijkt dat deze middelen daadwerkelijk nodig zijn.

Een belangrijke kanttekening bij dit voorstel is dat de verdeelsleutel zoals deze gehanteerd wordt, aangepast zal worden en met terugwerkende kracht zal worden ingevoerd. De bijdrage van Heerhugowaard zal hierdoor naar verwachting nog verder omhoog gaan. Zie de uitleg onder het kopje Financiële gevolgen.

5. Financiële gevolgen

Gevraagd wordt om de gemeentelijke bijdragen te verhogen met een bedrag van € 5.498.428 waarvan € 1.280.000 incidenteel. Dit heeft voor Heerhugowaard het volgende effect voor 2019, 2020 en verder:

	2019	2020 en verder
Oorspronkelijke bijdrage	€ 216.845	€ 216.845
Tussentijdse verhoging	€ 73.157	€ 73.157
Voorstel extra bijstelling	€ 404.156	€ 310.071
Totaal	€ 694.158	€ 600.073

Dekking

	2019	2020 en verder
Reeds in begroting aanwezig	€ 214.000	€ 214.000
Kadernota 2018	€ 80.000	€ 80.000
Meegenomen als knelpunt in Nota Collegevoorstel bij Raadsbegroting 2019	€ 175.000	€ 175.000
Totaal	€ 469.000	€ 469.000
<u>Nog extra te dekken bedrag</u>	<u>€ 225.158</u>	<u>€ 131.073</u>

Verandering verdeling kosten tussen de gemeenten

De door GGD voorgestelde bijdragen voor de 18 gemeenten zijn voornamelijk gebaseerd op de verdeelsleutel die in 2014 is opgesteld. De basis voor deze verdeelsleutel was de budgetten van de vier organisaties die toen (een deel van) de taken van Veilig Thuis uitvoerden (Bureau Jeugdzorg en de drie Steunpunten Huiselijk Geweld). Bestuurlijk is geconcludeerd dat deze verdeelsleutel niet langer houdbaar is.

Het is op deze korte termijn nog niet gelukt een goede verdeelsleutel op te stellen waar brede instemming voor is. Het bedrag wat vanuit de Decentralisatie Uitkering Vrouwenopvang (DUVO) aan Veilig Thuis besteed wordt, is hierop ook van invloed. Centrumgemeente Alkmaar beheert deze uitkering. Hierover vinden nog nader gesprekken plaats met de gemeente Alkmaar.

Er is afgesproken dat verschillende opties nog verder tegen het licht zullen worden gehouden en daar in de eerste helft van 2019 overeenstemming voor te zoeken, waarna deze verdeelsleutel met terugwerkende kracht over 2019 ingevoerd zal worden. Het is hierbij al duidelijk dat de verdeelsleutel is scheefgegroeid in het nadeel van de centrumgemeenten Alkmaar, Hoorn en Den Helder. De verwachting is dat de bijdrage van de gemeente Heerhugowaard bij een nieuwe verdeelsleutel aanmerkelijk hoger wordt. Zodra hier duidelijkheid over is, zal dit via een Raadsvoorstel aan u worden voorgelegd.

6. Communicatie

Op 6 maart aanstaande staat Veilig Thuis op de agenda bij de regionale raadsvergadering, die plaatsvindt in Castricum. Op die avond geeft Veilig Thuis een nadere toelichting op deze begroting en de uitbreiding van het takenpakket die hierin beschreven is.

Het College zal de GGD per brief informeren over het besluit van de Raad over de begroting Veilig Thuis 2019.

7. Uitvoering

De Bovenregionale Stuurgroep Specialistische Jeugdhulp zal namens alle gemeenten deze begroting monitoren en afspraken met de GGD hierover maken. Er zal via de stuurgroep tussen de gemeenten afgestemd worden wanneer de facturen van Veilig Thuis betaald worden en hoe hoog deze facturen zijn. Deze stuurgroep verzorgt namens de 18 gemeenten het opdrachtgeverschap richting Veilig Thuis. In deze stuurgroep zijn 2 of 3 wethouders uit elke regio afgevaardigd. Wethouder Does is namens de regio Alkmaar lid van deze stuurgroep.

8. Monitoring/Evaluatie

De monitoring van Veilig Thuis is door de gemeenten gemandateerd aan de Bovenregionale Stuurgroep Specialistische Jeugdhulp. De stuurgroep zal in 2019 de gemeenten per kwartaal adviseren over de hoogte van het over te maken bedrag aan Veilig Thuis.

Bijlagenr.	Titel/Onderwerp
Bij19-096	Aanbiedingsbrief GGD Begroting Veilig Thuis Noord-Holland Noord
Bij19-095	Programmabegroting 2019 Veilig Thuis Noord-Holland Noord
Bij19-097	Financiële begroting 2019 Veilig Thuis Noord-Holland Noord

Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard,

de secretaris,

de burgemeester,

Advies commissie Mens en Samenleving d.d. 5 maart 2019

Akkoordstuk

Heerhugowaard Stad van kansen

Nr.: RB2019012

de Raad van de gemeente Heerhugowaard;

Voor	Allen
Tegen	---

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 5 februari 2019;

gelet op het advies van de commissie Mens en Samenleving d.d. 5 maart 2019;

gelet op:

hoofdstuk 4 van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning en op de wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling;

b e s l u i t

1. Akkoord te gaan met de verhoging van de bijdrage aan Veilig Thuis met een bedrag van € 404.156 incidenteel in 2019 en € 310.071 structureel vanaf 2020
2. Alleen tot volledige uitkering over te gaan als monitoring uitwijst dat het aantal meldingen, adviezen en onderzoeken in lijn is met de aannames in de begroting.
3. De ongedekte effecten voor 2019 te bestemmen uit het rekeningresultaat 2018 en wanneer daar niet voldoende ruimte voor blijkt, de overige kosten mee te nemen in de 1^e Burap 2019
4. De structurele effecten vanaf 2020 mee te nemen in de Voorjaarsnota 2019

Heerhugowaard, 26 maart 2019

De Raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,